

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. április 26.

Vasárnap.

XXII. évfolyam 34. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

Az ex-lex előtt.

Öt-hat nap alatt mindnyájunkra nézve el lesz döntve, hogy az ex-lex állapotba fogunk lépni. Két-három nap alatt fordulatnak kellene véghez menni a képviselőházban, az ellenzékert hirtelen beállt hazafias felvilágosodásnak kellene megszállni, és az indemnitást keresztül kellene eresztenie az ellenzéknek, hogy a főrendiház is házszabályszerűleg elintézhesse a javaslatot.

Ez azonban, ha éppen csoda nem történik, ahogy a dolgok ma állanak, semmi esetre sem fog történni és így Magyarország május 1-én belép abba az állapotba, melyet mindazok, kik a nemzetet és az alkotmányosságot komolyan és őszintén a szívéükön viselik, szerették volna elkerülni. De ezt nem akarta az ellenzék s most már az ő akarata történik úgy a képviselőházban, mint az országban.

Hogy meddig fog tartani az ex-lex állapot, azt ma még lehetetlen meghatározni. De az bizonyos, hogy annak hosszúságával a szomorú és súlyos következmények is növekednek az egész nemzetre nézve. A szabadelvű pártnak mindennek előtt az a feladata, hogy rendíthetetlen szilárdsággal álljon vezére mögött, és hogy azt a felelősséget, melyet a vezér és a kormány mindazért, ami történt, viselni akar, elszánt követéssel és hű támogatással mintegy megdicsőítse.

A megfelelő alkalmat bizonynyal nem fogja elszalasztani a szabadelvű párt, hogy a vezéréhez és az alkotmányossághoz való ragaszkodását világos nyilatkozatokkal bebizonyítsa és ezzel a választók künn az országban tudják meg, ki idézi elő a harezót s kinek fog gondoskodni kelleni a legdrágább nemzeti javak veszedelembé döntésének elhárításáról.

De ez egyedül annál kevésbé lesz elég, minél tovább tart az ex-lex állapot. Hanem a szabadelvű párti képviselőknek mindent el kell követniök, hogy a választókat eddigi nyugalomból felrázzák, hogy gárda és hátvéd gyanánt álljanak a szabadelvű képviselők mögött, miként ezek gárda gyanánt állnak vezérük mögött.

Amit az ellenzék mesterséges és erőltetett eszközökkel, igyekezett előidézni, azt a szabadelvű párti képviselők, választók előtt a tényállás egyszerű előadása által összehasonlíthatatlanul erősebb mértékben fogják előidézni, és ebből a visszhangból fog eredni, kell, hogy eredjen utmutató a jövő fejlődés számára.

A képviselőházból.

Budapest, ápr. 23.

Gróf Apponyi Albert Házelnök elnökölt. Pintér képviselő naplóíró bizottsági elnök tárgyalannak mondja a Ráth Endre bejelentését, mert a közbeszólást törölni lehet.

Napirend előtt Györffy Gyula az állandó összeférhetlenségi bizottság ellen mentelmi jogának megsértését jelenti be, mert törvény nélkül újból megindították ellene az összeférhetlenségi eljárást. Györffy ebben üldözést és zaklatást lát. Az elnök az ügyet a mentelmi bizottsághoz utasította.

Heinecz az összeférhetlenségi bizottság előadója megtámadtatás czimén helyteleníti a Györffy Gyula bejelentését. Az összeférhetlenségi bizottság befolyásolhatása ellen tiltakozik.

Györffy Gyula kijelentette, hogy nem sértette meg a bizottságot. Megmondta már a bizottságban is, hogy a mig ellensége bíraskodik ott, nem fogadja el az ítéletet.

Rakovszky István a gyanúsítást visszautasította. Ő törvényesen, esküje alapján szokott eljárni.

Györffy Gyula kijelentette, hogy csak a bizottság némely tagjáról szólt.

Az elnök szerint senkit sem szabad meggyanúsítani.

Lengyel Zoltán azt indítványozta, hogy a Ház határozza el, hogy a mentelmi bizottság nyolcz nap alatt tegyen jelentést Györffy ügyéről. A Ház az indítványt elfogadta.

Az indemnitati javaslatról szólnak ezután: Vancsó Gyula, ki a javaslat mellett mondott határozó beszédet; majd Polónyi Géza, a ki élesen támadta a javaslatot is, a kormányt is. Végül Apponyi Albert gróf személyes kérdésben szólalt föl, s csupán annyit jelentett ki, hogy választóinak nyilatkozott a katonai javaslatok kérdésében és utalva azok fontosságára, már akkor kijelentette, hogy e kérdést negligálni nem lehet.

A törvényen kívüli állapot.

Még csak öt nap van hátra annak a körülménynek eldőlteig, hogy május elsejéig megkapja-e

TÁRGZA.

Koronás iparosok.

Régi hagyomány, hogy mindenki, aki trónra született, fiatal korában tanuljon va ami ipart, mesterséget. Sok uralkodó később nagy előszeretettel üzte azt a mesterséget, melyet ifjú korában megtanult, de megfordulhat egy herezeg sorsa is úgy, hogy jó, ha ért valamihöz, amiből megélhet. Lipót Ferdinánd volt főherezeg is, aki most mint Wolfling Lipót valami polgári foglalkozás után kénytelen nézni, sajnálattal konstata, hogy fiatalabb éveiben magát a kézműves ipar valamelyik ágában ki nem képezte.

Régebben minden királyi herezeg kötelességének tartotta, hogy az ipari képesítést megszerezze. VII. Edvard angol király cipészsegéd és ugyanezt a képesítést magának a boldogult Umberto olasz király is megszerezte. A jelenlegi walesi herezeg, atyja példáját követve, még yorki herezeg korában beavattatta magát a cipőcsinálás titkaiba, később pedig egy tengeri útja alatt egy vén matrótól a kötélverést és hálókészítést is megtanulta. Miklós csár trónörökös korában béres módjára dolgozott a mezőn, szántott vetett és olyan ügyesen kezelte a kaszát, hogy e képességéért akármelyik arató is megirigylhetne volna.

Számos ilyen példát lehetne még a történelemből felsorolni és vannak, akik azt állítják, hogy ez a szokás tulajdonképpen Rousseautól ered, aki Emil pedagógiai regényében a kézimunka értékét a fiuk nevelésénél egekig magasaltta. A regény hőse asztalosmesterséget tanul és Rousseau a legmeggyőzőbb módon ecseteli, hogy a fiu jelleme eközben milyen előnyösen fejlődik. Tény, hogy Rousseau könyvének megjelenése után a szerszámok az előkelő francia családokban a gyermekszobák rendes tartozékaiá lettek, de a Borribonok Rousseaut már rég megelőzték. Azt különben alighanem Rousseau maga is tudta, hogy kortársai, XV. Lajos, ugyes betűszedő volt és a párizsi nemzeti könyvtárban ma is mutogatják azt a 72 oldalas negyedréti kötetet, melyet ez a király nyolcz éves korában sajátkezűleg szedett és nyomtatott.

XVI. Lajos nem folytatta atyja mesterségét, hanem Versaillesben lakatosműhelyt rendezett be, melyben örökig kalapált és igen szemrevaló lakatosmunkákat készített. Egyébként nem ő volt családjában az első lakatos. Már XIII. Lajos is szorgalmasan kalapálta a vasat, de minthogy nemcsak lakatosmunkákkal foglalkozott, hanem valóságos ezermester volt, a záraknak nem sok időt szentelhetett. XIII. Lajos a fegyvereit maga javíttatta ki, érmekeket vert, szalagokat és zsinórokat szőtt és pompás lovagló csizmákat készített. Hogy pedig ne legyen kénytelen mindig a szobában gubbasztani, koryhakertészetre adta magát, ezukorborsót, babot termelt

és kiküldte a piacra, hol egy libériás szolga jó drágán adta el. Az így szerzett pénzen a sokoldalú király alighanem beretvékat vásárolt, mert ebből sok kellett neki, minthogy udvaronczeit nagy előszeretettel maga beretváltta. A király majdnem minden nap beszappanozta egy-két kamarás állát és különös jókedvében néha egy egész ezred tisztjeit berendelte az udvarhoz, hogy arcukról a szőrt apai szeretettel lekaparja. A tiszték arczán a királyi borbély csak a „csóklesőt” hagyta meg és amelyeknek az arczával a beretválás után különösen meg volt elégedve, annak egy pár önkészítette csizmát is „adományozott”, ami abban az időben sokkal nagyobb kitüntetés volt, mintha az illető rendjelet kapott volna. Mintha mindez még nem lett volna elég, hogy királyi unalmát elűzze, XIII. Lajos a szakács művészetbe is belekontárkodott. Különösen a pesenyepákelést szerette és amikor ezzel volt elfoglalva a konyhán, jöhetett hozzá akárki, nem fogadta.

Jelenet a sétaterről.

Hja, kevesen tudják, mi a valódi boldogság! Tessék csak megkérdeni Nagy urat, ezt a kurta lábú, kövér hasú urat, aki — szép vasárnap délután — ott ül a sétatérén egy árnyé-

a kormány a költségvetési felhatalmazást, vagy pedig beáll a törvényen kívüli állapot, mikor az adószedési és az állami kiadások fedezésére való törvényhozási felhatalmazás nélküli állapot fog bekövetkezni. Ma minden jel arra mutat, hogy ez az utóbbi eset be fog következni. Erre mutat rá több lap, s köztük a „Budapesti Hírlap” is. E szerint a kormány kénytelen lesz a parlamenti kisebbség erőszakosságával szemben belépni a törvényen kívüli állapotba, úgy azonban, hogy az adókat nem fogja behajtani s csak a legszükségesebb állami kiadásokat fogja teljesíteni.

A törvényen kívüli állapotnak első következménye lesz, hogy gróf Apponyi Albert, a képviselőház elnöke nem utalványozza ki a képviselők járandóságát s azt a miniszterek sem kapják meg. A kormány csak azokat a fizetéseket fogja teljesíteni, a melyeknek folyósítását állami szükség parancsolja. Így a tisztviselők fizetése kijár ex-lexben is, mert a közigazgatás zavartalan rendje: állami szükség. Azonban a miniszterek és a képviselők fizetése: nem állami szükség. S szünetelni fog minden közmunka is, a melynek folytatásához törvényes felhatalmazás és költség megszavazása szükséges; ezt a munkások ezrei fogják megérezni.

A közigazgatási tisztviselők fizetés rendezése.

A közigazgatási tisztviselők fizetésrendezése czéljából indított országos mozgalom előkészítésére ez év március havában Budapesten tartott előterjesztéssel kiküldött szász bizottság szűkebb bizottsága, — a fizetésrendezés alapjául szolgáló szabályrendelet és annak kiegészítő részét képező kimutatásokat, — az egyes törvényhatóságoknak megküldötte.

A munkákat az érdekeltek előtt fekszik. Itt az ideje tehát, hogy amennyire az idő rövidsége engedi, legalább az érdekeltek viszonyainak és körülményeinek mérlegelésével bírálat alá vessék.

Általános szempontból indulva ki, — nem mondható egészen szerencsés választásnak a kérdésnek vármegyei szabályrendeletek keretében és nem törvényhozási uton tervezett megoldása, mert bár a közigazgatási tisztviselők mandátumukat a vármegyétől nyerik, a vármegyének nincsenek meg az anyagi eszközei, melyek a szőnyegen levő fizetésrendezésnél okvetlenül és elsősorban megkívántak. Az pedig kívánságnak is tulmagas lenne, hogy az állam csak az anyagi eszközöket szolgáltassa, — a törvényhozásnak pedig a kivételben ne legyen a kérdéshez hozzászólása. Azonkívül a 68 vármegye kezében a megoldás egyöntetűsége is könnyen veszélyeztetve lenne, sőt fordulhatna elő eset, amelyben az ügy hajótörést is szenvedhetne.

Ugyanazért az ügy helyes és egységes megoldása a törvényhozás keretében előnyösebb volna kérésztől, csak a helyi vonatkozású rész rendezése lenne a törvényhatóságokra ruházandó, mint amilyen az általános megállapítás.

A részletekhez szólva — anélkül, hogy az egyik, vagy másik érdekes csoport hivatásának és munkakörének előnyeit, vagy hátrányait foszegetnők, csupán a méltányosságot tartva szoros szem előtt, szintén nyitlan be kell vallanunk, hogy a fizetés és annak fokozatait feltüntető kimutatás egyes tiszt állásokra nézve részben magán hordja az elhomarkodottság bélyegét.

Sem törvény sem gyakorlat nem indokolja a tervezet azon törekvését, melylyel a megyei I-ső aljegyzői állásból kardinális állást igyekszik kreálni, — három tételben is egyenlő fokozatot állítván be az I-ső aljegyző és főjegyzői fizetésnél. Ellenben a többi aljegyzők fizetésénél csak három fokozatot állít fel, bárha némelyik vármegyében 4, sőt 6 aljegyzői állás is van rendszeresítve, akiknek magasabb fizetési osztályokba való előlépését ez által majdnem lehetetlenné teszi, — nem számolván azzal, hogy a minősítési törvény életbeléptetésével teremtett gyors haladás a közigazgatási pályán már megszűnt, s a jelenlegi viszonyok között egy aljegyző sok esetben igen sokáig kell szolgáljon és várjon, amíg csak az első aljegyzői állást is elérheti.

Az első aljegyző kivételével a többi aljegyzőkkel, az árvászéki ülnökökkel viszonyítva is igen mostohán bánt el a tervezet, mert míg a beállított fizetési fokozatok által az árvászéki elnök helyettes ülnökkel egy rangba sorozott I-ső aljegyzőnek amareval ugyanazon fizetési fokozatokat kíván biztosítani, addig az árvászéki ülnökökkel szintén egy rangosztályba sorozható többi aljegyzők legmagasabb fizetési fokozata 3200 korona, mint legkisebb, van beállítva az árvászéki ülnökök részére, kik e minőségükben 5400 koronáig léphetnek elő. A nélkül, hogy az aljegyzők előhaladása kedvezőbb kilitásokat nyújtana, mint az ülnököké.

A kezelő tisztviselők fizetési fokozatokba való beosztásnál is végzetes tévedést követ el a tervezet az által, hogy csupán két főosztályt állít be és abba sorozza az iroda igazgatóit is akkor, a midőn minden állami hivatalnál, a hol iroda igazgatói állásra szükség van, az legalább a IX-ik fizetési osztályba van sorozva s így a kezelő tisztviselők közül is az értelmesebbeknek és arra valóknak lehetővé van téve, hogy legalább egy fáradságos munkával eltöltött élet végézeljéig eljuthatnak azon javadalmazáshoz, a melynél a fogalmi tisztviselők kezdik; mert egy fáradságos munkában eltöltött hosszú életmód mindenki előtt kell annyi értékkel birjon, mint az egyetemen eltöltött néhány év.

Hibáztatható végül a tervezetnek a kárpótlékra

vonatkozó része, mely 12—20. év közötti időszakokban állapítaná meg a 200—200 koronás kárpótlékokat.

Szegény közigazgatási tisztviselőknek mathusalemi kort kellene érni, míg csak két ízben is kárpótlékhoz juthatnának.

Mind e fogyatkozások azonban oly természetűek, a melyeken az országos kongresszus még közösrülhet, a mit bizonyára tenni is fog és azok nem rontják le a munkát abszolút becsét, melynek egybeállításáért elismerés illeti az abban résztvevőket.

NAPI HIREK.

— **A honvédség köréből.** A király a közdivásárhelyi honvéd zászlóalj parancsnokát: Reissner Hugó őrnagyot Gyulára s helyébe Menezér Hugó őrnagyot Kassáról Kézdivásárhelyre helyezte át.

— **Kinevezések.** Az igazságügyi m. kir. miniszter Balázs András, eszékseredai kir. törvényszéki írodatisztet ugyanoda írod. igazgatóvá nevezte ki.

— **A m. kir. pénzügyminiszter Csiky Kálmán** fumei vámségdtisztet a gyergyó-tölgyesi mellékvánhivatalhoz ellenőrré és Tóth Bála gyergyó-tölgyesi vámmellenort segédtiszté a fumei fővámhivatalhoz kinevezte.

— **A sorozás elhalasztása.** A hivatalos lap keddi száma közli báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter körrendeletét a folyó évi fősorozás elhalasztása tárgyában. A körrendelet az ezidei fősorozást június 2-től július 25-ig terjedő időre tüzte ki.

— **Iskola-látogatás.** A közdivásárhelyi iparos tanoncziskolának — mint egy héttel ezelőtt megírtuk — vendége volt: Dózsa János, ministeri biztos szakfelügyelő, a brassói m. kir. faipari szakiskola érdemes igazgatója személyében. A szakfelügyelő két napon át beható vizsgálat alá vette az iparos tanoncziskola összes osztályait, meghallgatta a tanulók feleleteit, alaposan megvizsgálta a tanulók írásbeli dolgozatait és szabadkézi s mértani rajzait. A vizsgálat befejezte után szakértekezletet tartott a tanítótestület tagjaival; közölte tapasztalatait s az iskolában tapasztalt kiváló fegyelmet, rend s tanulási előmenetet, valamint a rajzoktatás sikere fölött a legteljesebb megelégedésének adott kifejezést. A rokonszenves, derék szakfelügyelő Kézdivásárhelyről Sepsiszentgyörgyre utazott.

— **Közyülés.** A közdivásárhelyi „Kereskedő Ifjak Társulata” ápril 26-án d. u. 3 órakor saját helyiségében tartja rendes közgyűlését, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó Fejér Antaltól. 2. Jogyzókönv felolvasása és hitelesítése. 3. Titkári jelentés Vargha Vilmostól. 4. Pénztárnoki jelentés Jancsó F. Lajostól. 5. Számvizsgálók jelentése. 6. Költségelőirányzat 1903. évre. 7. Jelentések, indítványok és javaslatok. 8. Választmányi tagok és számvizsgálók választása. A közgyűlésre a tagok s az érdeklődő közönség e helyen is meghívatik.

— **Szinézek Kézdivásárhelyen.** Micskei F. György szintársulata Székelyudvarhelyről — mint a kiadott szini jelentésből olvassuk — 24 előadásra Kézdivásárhelyre érkezik s még e hó folytán megkezdli előadásait.

— **Halva találták a szászfalvi batáron folyó hó 22-én kézdipolyáni özv. Simon Andrásné, egy 80 éves öreg földmives asszonyt. A vizsgálat kiderítette, hogy az öreg asszony a megtalálás előtt 5 nappal gyalog elindult Polyánból egyik rokonához Szászfaluba s utközben hirtelen meghalt. Mivel külső erőszak nyomai nem voltak feltalálhatók, s semmi gyanus körülmény nem merült föl, a hivatalos boncolást mellőzték.**

— **Szerencsétlen halál.** Kézidipolyáni Ferencz Albert Józsefné épület követ szállított ápril 22-én délelőtt egy szekéren a polyáni kőbányából. A szekér egy lejtés helyen felborult s Ferencznét úgy odaütötte, hogy teljesen összezuvalva, azonnal szörnyet halt.

— **Gondatlanság áldozata** lett Markosfalván Sára Áron földmives 2½ éves kis leánya folyó hó 21-én. A kis leányka a kut mellett játszadozott, szülői nem ügyeltek rá s ennek folytán a kut mellett levő vízzel telt esőberbe fejfel beléesett s belefuladt.

— **Időjárás.** A Meteor jóslása szerint a 20-iki erős hideg után melegebb és szárazabb idő várható.

kos padon, elegánsan kiöltözött, bájos feleségével, meg a kis 6 éves Nagy honpolgárral.

Verőfényes tavaszi derű; a fák már rügyezni kezdenek s a sétányon nagy áradatban hőmpolyög a vasárnapi közönség.

Nagy: Ah, drága Emiliám! (Sóhaj.)

A felesége: Miért vagy egyszerre olyan szomorú?

Nagy: Már hogyne lennék szomorú, ha arra gondolok, hogy holnap ismét hétfő lesz és reggeltől estig az üzletben vagyok elfoglalva és így lesz ismét hat hosszú napom át...

A felesége: Bizony, hat hosszú napon át.

Nagy: Nem is tudják azok, mi a boldogság, akik számára nemcsak a vasárnap szabad... akik hétköznapiokon is ölelhetik a feleségüket nappal.

A felesége: Nézzed csak, Lazi, nem kell sőt néznünk a dolgokat. Nem azok a legboldogabbak, akiknek mindig szabad az idejük. Lásd, az, aki mindig a felesége mellett lehet, hamar ráun s más helyütt keres szórakozást.

Nagy: Az igaz.

A felesége: Míg ellenben mi, akik egész nap vágyódunk egymás után, kettős gyönyörrel élvezük az együttléte, amikor te este haza jössz. Egész héten távol lévén egymástól, milyen boldog a mi számunkra a vasárnap!

Nagy: Ah, a vasárnap!

A felesége: Es az esték!

Nagy: Igen, az esték! Te édes, édes asszony! (Hirtelen elérzékenyedésében meg akarja ölelni.)

A felesége: De Lazi!... az emberek!

Nagy: Lám, egészen megfedekeztem a világról, hogy mellettem vagy.

A kis fiu, aki a szülei előtt játszott, hirtelen leejti a labdáját és egy ur után csodálkozik, aki előttük elhaladt.

A kis fiu: Papa, mondd csak!

Nagy: Mi az, fiacskám?

A kis fiu: Mondd csak, illik az, ha egy férfi ismer egy nőt és találkozik vele és nem köszön neki?

Nagy: Nem, fiam; az nem illik.

A kis fiu: Hát akkor az az ur miért nem köszönt?

Nagy: Melyik ur?

A kis fiu: Az ott... ott megy. Már nem köszönt az a mamának, mikor ismeri; hiszen minden nap ott van nálunk, mikor te nem vagy otthon.

Trebla.

Április hó hátralevő esomópontjai még: 28. és 30-ra esnek. Május hava, a régi gazdák megfigyelései és hagyományai alapján, kik azt tartják, hogy hűvös és nedves május kedvező a gabonának, e tekintetben örömet hoz a gazdáknak, mert tényleg hűvös és nedvesnek ígérkezik ugyan, de csak időszakonként, a mint ezt telünk és eddigi tavaszunknál is tapasztalhattuk.

— **Hány 48-as honvéd van még?** A 48-as honvédsereg legmagasabb létszáma 130 000 harcosszámra rugott, a kikből 54 év után még 20 000-en vannak életben; ezek közül ez év január havának végén összesen 13 044 honvéd volt nyugdíjazva, még pedig: 3 tábornok, 9 ezredes, 12 alezredes, 35 őrnagy, 197 százados, 299 főhadnagy, 526 hadnagy, 1394 tizedes és 9829 közvitéz.

— **Jótékonyosság.** A kézdívasárhelyi Dézsi Mózes hátramaradt terhes családja, 3 világtalan gyermeke javára adakozói kegyesek voltak: Kézdívasárhelyi Takarékpénztár 5 koronát, Kisegítő Takarékpénztár és Welteiter János 3-3 koronát, Id. Tóth István, Török János, Szöcs József Mihály, Ifj. Tóth István, Ifj. Nagy Ferenc, Zayzon László, öz. Molnár Józsiásné, Tóth G. István, Zsolinszki István, Csutak László, Jánosó Sámuel (Péteré), öz. Jánosó Mózesné és Baló László 2-2 koronát, id. Török Sándor 1 K. 50 fillért, Kakutsy Ádám 1 K. 40 fillért, Baló Ödön, Elekcs Béla, Intze István, Nagy S. Pál, Fejér Károly, Nagy Ferencz, X+Y, Csizsár Pál, id. Kupán József, Csizsár Imre, Tóthfalusi Károly, Dr. Török Andor, Kovács Dániel, Jánosó István, Gyárfás Károlyné, Jánosó Gyula, Bartha Gyula, Császár Gergely, Vertán István, Ifj. Dávid István, Molnár Ferenc, Kovács Sándor, N. N., Kovács Kelemen, Szentmarjai, K. Csizsár József, Séra Imre, Dézsi Balint, Nagy Ferencz L., Ifj. Bándy István, Ifj. Kupán József, Fischmann M., Kreniczky Árpád, Jánosó Ferenc és neje Dézsi Judith, Ambrus Albert, Kovács Ferenc, Jánosó Géza gysz., Ifj. Jánosó Mózes, Dobál Lajos, Kovács Károlyné, Szöcs Károly sörgyáros, Hamar Zoltán, Szotyori János, Dr. Balogh Vendel, Ifj. Török Samu, Ifj. Kovács János, Tóth Mihályné, Práda Antal, Fejér Károly j. bíró, öz. Nagy Lajosné 1-1 koronát, Petrovsky 76 f., Turóczy László, Vargha Vilmos, Nagy Béla, Máthé V., Tompa Zoltán, Száva David, Pitóff Lajos, Kovács János 60-60 fillért, Málnásy Kristóf, Kőllönte László 50-50 fillért, Jánosó F. Lajos, id. Szöcs János, Rosenfeld Márkus, Mánya David, Dézsi Dánielné, Kőllönte Mózes, Csizsár József, Szabó Samu (Denesé), Szöcs Mihály, öz. Fülöp Józsiásné, Dávid Antal, Jánosó Samu, Ifj. Szöcs Mihály, Nagy József alkapt., Balogh János 40-40 fillért, Dézsi D., mészáros, Csekme Lajos, Molnár Zoltán, Kádár Albert, Mágóri József mész., 20-20 fillért, L. Z. 10 fillért. A nemeslelkű adományokért a segélyezett család, s a Székely Társaság nevében is hálás köszönetet mondanak. Kézdívasárhelytől, 1903. április 20-án. Kiss Károly és Zayzon Sándor, a Székely Társaság megbízottjai.

— **Személyi hír.** Hatolykai Pótsa József v. b. t. vármegyének 26 év óta érdemes, szeretett főispánja, a múlt héten súlyos betegségbe esett; egy pár napon át 40 fokos lázzal küzdött; magas életkora (67 év) mellett is erős testi szervezete azonban már leküzdte a kór veszélyeit s ma már — Istennek hála — túl van a veszélyen, annyira, hogy naponta 1-2 órát délelőtt is délután is fölkelhet.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Erdődi János, brassómezei kir. tanfelügyelőségi töltnököt kinevezte kir. segédtanfelügyelővé Krassó Szörény megyébe.

— **Iparosaink figyelmébe.** A kézdívasárhelyi ipari hitelszövetkezet jövő vasárnap délután 2 órakor tartja első közgyűlését a tanácsház nagytermében. Ezen közgyűlésen fog a múlt évi üzleti eredmény bemutatottatni. A szövetkezet nem tagokat is szívesen lát.

— **„Régi magyar vitézek felirata egy római katakombában.”** Czim alatt tartott Récsény Viktor dr. felolvasást a Szent István-társulat tudományos osztályában és fejtegette azt a feliratot, melyet Rómában a II. éskeresztény archeológiai kongresszus alkalmával talált. Savoyai Eugen pétervárdi, temesvári és belgrádi győzelmeire vonatkoznak ezek, melyek után a magyar vitézek a kereszténység fővárosába zárandokoltak, hogy az első keresztények egyik földalatti bazilikájában adjanak hálát a magyarok Istenének a törökök fölött vívott győzelemért. Felolvasó a régebbi nevezetes magyar római zárandokok és utazók tarsaságában mutatta be ezeket, kik hazánkban századokkal ezelőtt fordultak meg az örök városban.

— **A székelyföldi kivándorlás.** Udvarhely-megye alispánjának gondosan megszerkesztett jelentéséből szomorú kép tárul elénk a székelyföldi kivándorlás nagy arányáról. A múlt évben hivatalosan kiadott utlevelek szerint három vármegyéből a következő számban vándoroltak ki: Udvarhelymegyéből 812, Csikmegyéből 3988, Háromszékvármegyéből 5184. Együtt 9984. Ebből Oláhországba ment: Udvarhelymegyéből 600, Csikmegyéből 3788, Háromszékvármegyéből 5184. Együtt 9572. Amerikába vándorolt: Udvarhelymegyéből 84, Csikmegyéből 77, Háromszékvármegyéből 127. Együtt 288. Tíz ezeret meghaladó ember hivatalos okmányok szerint költözött ki.

Bizvást föl lehet tenni, hogy ugyanekkora szám utlevél nélkül szökött ki Romániába „rigófútyon” „medvevámom”, — már úgy, a hogy a székely csinálja.

— **Kettős öngyilkosság.** Szomorú eset történt ápril 24-én délelőtt Torja nagyközségben. Ilyés János ifjú földmives szerette Voloncs Ilkát, de egymáséi nem lehettek s ezért öngyilkosságot követtek el. Ilyés János revolverrel előbb Voloncs Ilkát, azután önmagát meglötte. Mindketten szörnyen haltak.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsintot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön esz. és kir. udvari magkereskedésből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkoveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére. (12-4.)

KÖZGAZDASÁG.

Pályázati hirdetmény.

A gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1903. évi év folyamán 8 időszakos tanfolyam fog tartatni a következő beosztás mellett: május 1-től 20-ig a kiscsárdák első tanfolyama; május 21-től június 10-ig a kiscsárdák második tanfolyama; június 15-től 28-ig tanfolyam a lelkészek számára; július 1-től 21-ig a néptanítók első tanfolyama; július 21-től augusztus 14-ig a néptanítók második tanfolyama; augusztus 16-tól 30-ig tanfolyam nők részére; szeptember 2-től 15-ig tanfolyam erdészeknek és szeptember 17-től 30-ig erdőőrök számára.

Czélja ezen tanfolyamoknak a tanfolyamra felvetteket a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteibe bevezetni s lehetőleg megtanítani őket a méhkaptáraknak és méhészeti segédesszközöknek házilag való elkészítésére is hogy haszonnal méhészkedhessenek. Mindegyik tanfolyamra 20-20 hallgató vétetik fel. A pályázói szándékozók felhívattak hogy egy koronás bélyegjeggyel ellátott folyamódványukat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kérelmezik a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez czímezve fölöttes hatóságuk a földmívelés és más foglalkozásuknak pedig községük előljáróságának ajánlásával ellátva az illető tanfolyam kezdete előtt legalább 20 nappal hozzájuk nyújtsák be. A tanfolyamok bármelyikére felvettek közül a szegényebb sorsúak a tanfolyam tartama alatt ingyen részesülnek teljes ellátásban.

Márosvásárhelyt, 1903. április hó 15-én.

Székelyföldi miniszteri megbízott.

Hirdetések.

Vendéglő-helyiség változtatás!

Mély tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy 25-év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő

VENDÉGLŐMET

f. évi április hó 24-én, (szentgyörgy napján) áthelyeztem a Takarékpénztár tulajdonát képező, az Olvasó-egylet (Casinó) alatti helyiségébe, az ev. ref. templom szomszédságában, hol továbbra is minden igyekezettel azon leszek, hogy a nagyra-becsült borfogasztó közönség igényeit minden tekintetben, teljes megelégedésre méltóan jó és élvezhető italokkal elégítem ki. Vendégeim nagyobb kényelmére tekeasztal (bilyárd) is áll szíves rendelkezésre!

Továbbá czukrász-üzletemben mindennap, saját felügyeletem alatt, frissen készített sütemények vannak, melyek olcsó és jutányos áron kaphatók.

Irányomban eddig tanúsított pártfogásukat köszönve, kérem ezt továbbra is fentartani s engem minél tömegesebb felkeresésével kitüntetni kegyeskedjenek.

Kiváló tisztelettel:

PITRÓFF LAJOS, vendéglős.

(97. 1-3.)

Mindennemű

francia és angol szövet-ujdonságok

a tavaszi és nyári idényre legnagyobb választékban méterenként 2 frttól 5 frtig.

Hallatlan olcsóság!

Ritka előnyös vétel!

5000 vég tavaszi és nyári szövet: méterje 45 krtól 1 frt 45 krig.

Mosókelme-ujdonság

még soha nem létezett dus választékban 7 csoportban, minden csoport egy külön könyvben.

1. könyv cretonok	19 krtól kezdve
2. " vászon zefírek	19 " "
3. " színes batisztok	24 " "
4. " ruhavásznak	45 " "
5. " himzett svájci batisztok	20 " "
6. " bluz- és joupon-ujdonság	33 " "
7. " tiszta gyapjú delen	38 " "

és feljebb.

Minták helyben és vidékre ingyen és bérmentve. Rendelésnél kérem a kívánt mintakönyv számát és a szövet minőségét megjelölni.

Weiner Mátyás,

nőidivat-áruháza

Budapest, VI., Andrássy-ut 3. szám.

(86. 4-4)

Sz. 1646—903.

HIRDETMÉNY.

Alattírt városi tanács a sepsiszentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatóságnak 8665—903. szám alatti rendeleto alapján ezennel közhírré teszi, hogy a folyó évi tőke kamat adó kivetési lajstrom f. év április hó 25-től, f. év május hó 4-ig a 8 napi közszemlére alattírt városi adóhivatalnál ki van téve és az a hivatalos órák alatt érdekelt felek által megtekinthető.

Kézdivásárhelyt, 1903. április hó 22-én.

(98. 1—1.)

Kovács Dániel,
h. polgármester.

Sz. 4569—901.

tlkvi.

HIRDETMÉNY.

Szárazpatak község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX. t. cz., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. czikkek a tényleges birtokostulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cz.-ben szabályozott eljárása tlkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 15. és 17. §§-ai alapján ideértve e §§-nak az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §§-ban és az 1891. XVI. t. cz. 15. §. a) pont-

ban foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t. cz. 7. §. a) és az 1891. XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t. cz. 22. §. alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják a végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1903. évi november hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. cz. 16. és 18. §§-nak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVI. t. cz. 5. és 6. §§-ban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1903. november hó 15. napjáig bezárólag a tlkvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk többé figyelembe vételre nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által nem különben azok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t. cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogait bármely irányban sértve érzik, ide értve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásokat tartalmazó kérvényüket a tlkvi hatóság-

hoz hat hónap alatt, vagyis 1903. november hó 15. napjáig bezárólag nyújtják be, mert meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

Az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes után és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszeri másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a tlkvi hatóságnál átvethetik.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.
Kézdivásárhelyt, 1903. márczius 1.

Dr. Nagy,
kir. tvsz. albiró.

(94. 2—3.)

Vendéglő áthelyezés!

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű borfogyasztó közönséggel tudatni, hogy

VENDÉGLŐMET

a „Korona“ vendéglő helyiségeből 1903. április hó 24-én áthelyeztem a volt „OROSZLÁN“ cz. vendéglő helyiségebe, (a m. kir. honvéd laktanya átellenében) hol azt tovább is folytatni óhajtom.

Főtörökvésem lesz itt is a n. é. borfogyasztó közönség igényeit minden tekintetben, megelégedésre méltóan, kielégíteni, jó, élvezhető italokat kiárusítani.

Boraim árai a következők lesznek:

1901. évi óbor literenként 36 kr.,
1902. „ „ „ 28 „

Midőn irányombantanasított nagyrabecsült pártfogásáért e helyen is köszönetet mondok, kérem részemre azt továbbra is fentartani s engem számos látogatásával megtisztelni szíveskedjék.

Mély tisztelettel

SZÖCS MIHÁLY,

(96. 1—3.)

vendéglős.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

MAGYAR FRANKLIN-Társulat kiadása

REMEKIRÓK

czim alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, diszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

*Arany János Kislady Károly
*Arany László Kisfaludy Sándor
*Balassa Bálint Kölcsey Ferencz
*Bajza József Kossuth Lajos
*Berzsenyi Dániel Madách Imre
*Csiky Gergely Miksa Kelemen
*Csokon y V. M. Pazmany Péter
*Czuczor Gergely Petőfi Sándor
*Deák Ferencz Reviczky Gyula
*Eötvös József br. Széchenyi Ist. gr.
*Fazekas Mihály *Szigligeti Ede
*Garay János Teleki László gr.
*Gyöngyössi I. *Tompai Mihály
*Gvadányi József *Vajda János
*Kármán József *Vörösmarty M.
*Katona József Zrínyi Miklós
*Kazinczy Ferencz műveit.
*Kemény Zsigmond

Népies lyra Nédballadák
Kurucz-költészet.

*A csillaggal jelzett remekírók kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződéssel biztosította, úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen irók művei más versenyszüjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 testes kötete felől a legbecsebbet, mit a magyar szellem teremtett és hivatalosan arra, hogy minden családi könyvtár gerincze legyen. A Franklin-féle Magyar Remekírók kiállítása méltó a nemzeti műveltségéhez. Kötése pályanyertes,

művészi, erős angol vászonkötés; a papírja fementes, soha meg nem sárguló; betűi külön e célra készültek. A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatban jelenik meg: minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előfizetőinek külön kedvezmény képen az új magyar Shakspeare-kiadás, 6 vaskos kötetben, diszkötésben 20 korona — kivételes árban szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona; az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 Koronába került. — Legkiválóbb költőink remekfordításában közli Shakspeare remekait e kiadás, névszerint Arany János Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Léva József, Arany László, Rákosi Jenő, Györy Vilmos ártulésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare és értékes kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók-kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszhető; a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményára 20 K. a Remekírók előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendeltetik meg.

A Franklin-Társulat által kiadott Magyar Remekírók

III. sorozata

is már megjelent és a következő köteteket tartalmazza:

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltvány Irén.

Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váczy János.

Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal Dávid.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái III. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

(93. 2—P.)

I. SZOROZAT TARTALMA:

Arany János munkái I. kötet.
Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
Csiky Gergely színművei.
Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.
Garay János munkái.
Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.
Tompai Mihály munkái I. kötet.
Sajtó alá rendezte Léva József.
Vörösmarty munkái I. kötet.
Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

II. SZOROZAT TARTALMA:

Arany János munkái II. kötet.
Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
Kossuth Lajos munkáiból.
Sajtó alá rendezte Kossuth Ferencz.
Reviczky Gyula összes költeményei.
Sajtó alá rendezte Koroda Pál.
Szigligeti Ede színművei I. kötet.
Sajtó alá rendezte Bayer József.
Vörösmarty Mihály munkái II. kötet.
Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, valamint a Franklin-Társulat Budapestén.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.